

ת"פ 45475/04/13 - מדינת ישראל נגד גסאן סנדוקה

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 45475-04-13 מדינת ישראל נ'
סנדוקה(אחר/נוסף)

בפני בעניין: כב' השופט ירון מינטקביץ
מדינת ישראל ע"י עו"ד יובל קדר
מפרקליטות מחוז ירושלים

המאשימה

נגד

גסאן סנדוקה ע"י עו"ד חוסין איוב

הנאשם

גזר דין

רקע

הנאשם הורשע על פי הודעתו בעבירות הבאות:

- א. מרמה או תחבולה על פי פקודת מס הכנסה (9 עבירות)
- ב. מרמה או תחבולה על פי חוק מס ערך מוסף (9 עבירות)
- ג. אי קיום דרישה (9 עבירות)
- ד. המנעות מהוצאת חשבונית מס (עבירות רבות)
- ה. המנעות מהודעה על תחילת התעסקות והמנעות מרישום כעוסק

על פי עובדות כתב האישום בו הודה הנאשם, הנאשם עבד כצורף: בין השנים 2004 ועד פברואר 2011 עבד כעצמאי ומפברואר 2011 ועד נובמבר 2012 באמצעות חברה אשר היה בעל המניות בה ומנהלה.

לכל אורך התקופה האמורה קיבל הנאשם תקבולים שונים מלקוחותיו מבלי שדיווח עליהם לרשויות המס ומבלי שהוציא כנגדם חשבוניות.

כמו כן, לכל אורך התקופה לא דיווח לרשויות המס על עיסוקו, לא ניהל ספרים, לא הגיש דוחות ולא מילא אף אחת מחובותיו כלפי רשויות המס.

בשל כך הורשע הנאשם בעברות המפורטות למעלה.

יריעת המחלוקת

כאמור, הנאשם הורשע על פי הודאתו בעברות אותן ביצע. עם זאת, בין הצדדים מחלוקת בשאלת היקף הכנסותיו הלא מדווחות של הנאשם במסגרת העסק הפרטי והחברה. הצדדים הגיעו להסכמה דיונית לפיה חומר חקירה שנאסף לעניין זה יוגש לבית המשפט ללא חקירת עדים, הצדדים יגישו טענותיהם בכתב ובית המשפט יכריע בשאלה זו במסגרת גזר הדין.

מוצגי המאשימה

הוגשו שש הודעות של הנאשם. חמש ההודעות הראשונות, ת-ת/5, נגבו על ידי חוקרי משטרה, אשר חקרו את הנאשם בשל חשדות לעבירות בטחון. בסופו של יום אף הורשע הנאשם בעבירה של מימון טרור. מן ההודעות עולה, כי הנאשם הודה בכך שעבד כצורף וכי מחזור עסקיו היה גבוה. הנאשם הפנה את החוקרים למספר עסקאות בסכומים של עשרות ומאות אלפי דולרים, אותן ביצע.

ההודעה המרכזית עליה מסתמכת המאשימה היא ת/6, הודעה מיום 19.12.12 אשר נגבתה על ידי חוקרי רשות המסים. מן ההודעה עולה, כי הנאשם עבד כצורף וסוחר זהב בתקופה שבין 2004 ל-2012. בשנים 2004-2008, מחזור ההכנסות השנתי שלו היה בערך 40,000-70,000 דולר ובשנים 2009-2012, היה מחזור ההכנסות השנתי שלו בערך 50,000-70,000 דולר. הנאשם העריך כי לאורך התקופה הפיק הכנסות בסכום כולל של כ- 500,000 דולר והיקף ההוצאות שלו היה כ- 250,000 דולר. הנאשם אישר, כי לא נרשם ברשויות המס ולא שילם מסים על הכנסותיו.

טענות הצדדים

ב"כ המאשימה הפנה להודעות הנאשם וביקש לקבוע כי הנאשם אכן הרוויח הסכומים אותם פירט בהודעותיו.

ב"כ הנאשם טען, כי הנאשם נקב בהודעותיו בסכומים מופרזים אותם לכאורה הרוויח, וזאת משום שנחשד בעבירות מימון טרור וניסה לתת גרסה אשר תסביר סכומי כסף אשר עברו תחת ידו. לאור זאת טען, כי לא ניתן לתת משקל לדברי הנאשם בהודעותיו, וכי ניתן לקבוע ממצאים רק ביחס לעסקאות אשר הוצגו ביחס אליהן מסמכים.

כן טען ב"כ הנאשם, כי הנאשם הועמד בפני סיכון כפול, בכך שנחשד במקביל בעבירות על דיני המס ובמימון טרור, וכי עבירות המס המיוחסות לו חופפות במידה רבה את אשומי מימון הטרור.

דין והכרעה

לאחר שנתתי דעתי לטענות הצדדים, מסקנתי היא כי ניתן לקבוע על פי ההודעה ת/6 את היקף פעילותו העסקית של הנאשם. לא ניתן לקבל טענות ב"כ הנאשם, כאילו הנאשם מסר נתונים מופרזים בהודעתו, על מנת לחלץ עצמו מאישומי מימון הטרור, מבלי שהנאשם העיד על כך בעצמו וגרסתו נבחנה בחקירה נגדית. לכל הפחות היה על הנאשם להסביר מדוע סבר שאם שיקר לחוקריו וטען שהרוויח סכומים מופרזים, הדבר יסייע לו להתמודד עם חשדות כי עבר עבירות של מימון טרור.

גם לגופו של ענין לא ראיתי ממש בטענה: מן ההודעה ת/6 עולה בבירור כי הנאשם ניסה דוקא לצמצם את היקף פעילותו הכלכלית ולא להאדירו. הנאשם טען מספר פעמים בהודעה ת/6, כי הפסיד בעסקיו וכי הכנסותיו היו זעומות.

כמו כן, היקפי ההכנסות המפורטים בת/6 נראים הגיוניים ביחס לתחום עיסוקו של הנאשם (צורפות וסחר בזהב) ולרמת

חיו, כפי שעלתה מן הראיות (הנאשם התייחס לנסיעות שונות לחו"ל וכן מסר כי השקיע במניות).

מכאן עולה המסקנה, כי היקף ההכנסות השנתי של הנאשם בתקופה הרלוונטית היה כפי שמסר בהודעתו ת/6 וסך הכל היה מחזור עסקיו הכולל בתקופה שבין 2004 ועד 2012 כחצי מליון דולר.

לא ראיתי כל חפיפה או קשר בין כתב האישום אשר הוגש נגד הנאשם בעבירות מימון טרור (ת"פ 59259-11-12) ובין עבירות המס. כתב האשום בתיק מימון הטרור מייחס לנאשם עבירות שתחילתן בחודש אוקטובר 2012 וסופן בנובמבר 2012 ועניינן העברת סכומי כסף שונים לפעילי טרור או בני משפחתם. כתב האשום בתיק שלפני מתייחס לעבירות אשר נעברו בין שנת 2004 ועד נובמבר 2012 ועניינו פעילות עסקית של הנאשם בתחום הצורפות ומסחר בזהב. לפיכך לא ראיתי כי קמה לנאשם כל הגנה בעקבות זאת.

מתחם העונש הולם

הנאשם ניהל עסק אשר הניב לו הכנסות בסכום כולל העומד על כשני מיליון ש"ח, ללא דיווח וללא תשלום מסים, ועשה כן לאורך שמונה שנים.

רבות נאמר על חשיבותה של החובה להגשת דו"חות אמת ותשלום מסים. ללא הגשת דו"חות לא תתכן גבית מסים וללא גביית מסים תתרוקן קופת המדינה. אמנם לא נפל במעשי הנאשם יסוד של מרמה אקטיבית, אלא רק של המנעות מביצוע חובה. עם זאת, אין להקל במעשיו ראש ואין לראותם בסלחנות. הנאשם לא מילא אף אחד מחובותיו כלפי מערכת המס, וחובות אלו נועדו להגן על קיומה של מערכת מס יעילה והוגנת, אשר תבטיח מצד אחד את תקציבה של המדינה ומצד שני תביא לגבייה צודקת ושיוונית של המס מכלל העוסקים והשכירים במשק.

לעתים רבות מתיחסת החברה בסלחנות לעברייני מסים, כאילו אין במעשיהם חומרה או פסול מוסרי או ערכי - ולא היא. המנעות תשלום מסים חותרת תחת ערכים חברתיים בסיסיים של שוויון בנשיאה בנטל ומכל בחינה שקולה לשליחת יד לקופת הציבור. משכך, נקודת המוצא היא, כי יש לראות את עבריו המס ככל עבריו אחר שולח ידו ברכוש חברו - בהבדל שסיכויי תפיסתו של עבריו המסים נמוכים יותר ורווחיו לרוב גבוהים יותר מאלו של גנב "רגיל", והוא אף אינו משלם את מחיר ההוקעה החברתי אותו משלם עבריו רכוש אחר.

בנוסף לכך, שיקול ההרתעה הוא מרכזי בעבירות מסים. אלו עבירות אשר קל לבצען, קשה לגלותן ובצדן רווח כספי ניכר. לפיכך, יש חשיבות רבה לשיקול הרתעה, אשר יהווה משקל נגד לקלות שבביצוע העבירות ולרווח הכספי הטמון בהן.

פסיקה עקבית של כל הערכאות קובעת, כי יש להשית מאסר בפועל, לריצוי ממש, בגין העבירות אותן עבר הנאשם. ר' למשל רע"פ 3857/13, יצחקיאן נ' מדינת ישראל, רע"פ 3137/04, שלום חג'י נ' מדינת ישראל, רע"פ 6095/06, צדוק חיים לוי נ' מדינת ישראל, עפ"ג 2072-11-10 של בית המשפט המחוזי בירושלים, ע"פ 2321-11-07 של בית המשפט המחוזי מרכז, ע"פ 16/08 של בית המשפט המחוזי בנצרת וע"פ 21330-09-09 של בית המשפט המחוזי בחיפה.

משכך, מתחם הענישה ההולם את העבירות בהן הורשע הנאשם הוא מאסר בפועל, לריצוי ממש, לתקופה שבין חודשיים לשמונה חודשים ביחס לכל שנת מס. כמו כן יש להשית בגין קנס כספי משמעותי. ר' עפ"ג 32649-12-13, אברהם נ' מדינת ישראל, בו אושר מתחם זה.

לאור הצורך בהרתעת הרבים, מתחם העונש ההולם מחייב השתת מאסר לריצוי ממש, שלא בדרך של עבודות שירות.

נסיבות אשר אינן קשורות לעבירות

הנאשם יליד 1967. נשוי ואב לארבעה. לחובתו הרשעה בעבירה של מימון טרור, בגינה נדון לעונש של 15 חודשי מאסר בפועל. מן הראיות עולה, כי בתקופת ביצוע העבירות נקלע לקשיים כלכליים בשל השקעה כושלת.

לזכותו זקפתי הודאתו במיוחס לו.

לחובתו זקפתי עברו הפלילי. עם זאת, הבאתי בחשבון העובדה כי ריצה לאחרונה מאסר ממנו שוחרר במהלך שמיעת התיק לפני, והקושי הכרוך בחזרתו לבית האסורים. כן הבאתי בחשבון כי לו היה מנהל התיק בקצב מהיר יותר, יכול היה לרצות ענשו ברצף אחד, וניתן גם היה לחפוף חלק מתקופת המאסר.

לאור אלה, ראיתי להשית על הנאשם עונש הנמצא בצדו הנמוך של המתחם, בגין כל אחת משנות המס, תוך חפיפה של עיקר העונשים.

לפיכך גוזר על הנאשם את הענשים הבאים:

- א. חמישה חודשי מאסר בפועל. תחילת ריצוי העונש ביום 1.2.15.
- ב. שלושה חודשי מאסר, אותו לא ירצה אלא אם יעבור על אחת מן העבירות בהן הורשע תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.
- ג. קנס בסך 20,000 ש"ח או חודשיים מאסר תמורתו. הקנס יחולק לעשרה תשלומים. תשלום ראשון עד ליום 1.7.15 והיתר עד הראשון בחודשים שלאחר מכן.

הנאשם יתאם כניסתו למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירותי הסוהר בטלפונים 08-9787377 או 08-9787336. ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב עד השעה 9:00 במתקן המעצר במגרש הרוסים בירושלים עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, ג' טבת תשע"ה, 25 דצמבר 2014, במעמד הצדדים.